

ПОЛИТИКА ЗА ДЕЙСТВИЕ В НАЙ-ДОБЪР ИНТЕРЕС

I. ПРЕАМБЮЛ.

1. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) Настоящата Политика се прилага за управляваните от УД „ОББ Асет Мениджмънт“ АД („ОББ АМ“) колективни инвестиционни схеми (КИС) и притежателите на дялове от тези КИС. Политиката е приложима и за клиентите на „ОББ АМ“ по договори за индивидуално управление на портфейл, които са категоризирани от „ОББ АМ“ като „Професионални“ и „Непрофесионални“ (Клиент/Клиенти). **Принципите, описани в настоящата политика няма да се прилагат за клиенти по договори за индивидуално управление на портфейл, категоризирани като „Приемлива насрещна страна“.**

2. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) Настоящата Политика включва правилата за извършване на дейност и принципите за осигуряване на най-добро изпълнение, които прилага „ОББ АМ“, включително при изпълнение на нареждания и поръчки за търговия с финансови инструменти, обединяване и разделяне на поръчки.

3. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „ОББ АМ“ ще предприеме всички необходими действия, за да осигури възможно най-добрите резултати и ще действа в най-добър интерес на съответните КИС и/или Клиент, когато изпълнява решения за сделки от името на съответните КИС и/или Клиент при управление на портфейла.

4. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „Най-добро изпълнение“, по смисъла на настоящата Политика, е поредица от процедури и договорености, имплементирани от „ОББ АМ“, с цел да се осигури възможно най-добрия резултат за съответните КИС и/или Клиенти при изпълнение на поръчки.

5. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) Настоящата Политика включва видовете класове финансови инструменти и лицата, до които „ОББ АМ“ подава нареждания, така че да се гарантира изпълнението на задължението за действие в най-добър интерес.

II. ПРИНЦИПИ И КРИТЕРИИ ЗА НАЙ-ДОБРО ИЗПЪЛНЕНИЕ.

6. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „ОББ АМ“ третира справедливо притежателите на дялове на управляваните от него КИС.

7. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „ОББ АМ“ няма да поставя интересите на която и да е група от притежатели на дялове над интересите на друга група от притежатели на дялове.

8. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „ОББ АМ“ се стреми да извършва дейността си по начин, който ще предотврати начисляването на излишни разходи за КИС и на притежателите на дяловете ѝ.

9. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „ОББ АМ“ третира равностойно и справедливо съответните КИС и Клиенти, както и полага грижата на добър търговец за защита на техните интереси.

10. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „ОББ АМ“ спазва всички изисквания, приложими към дейността му, да действа честно и професионално с цел защита на интересите на притежателите на дялове, КИС и Клиентите, и осигуряване стабилността на пазара на финансови инструменти.

11. (Изм. с решение от 13.03.2012г. и решение от 28.02.2014г.) „ОББ АМ“ действа в най-добър интерес на КИС/Клиентите, когато изпълнява решения за сделки от тяхно име и за тяхна сметка. „ОББ АМ“ предприема всички разумни действия да получи възможно най-добрия резултат за КИС/Клиентите, като се вземат предвид цената, разходите, срокът, вероятността от изпълнение и сетълмент, обемът и видът на поръчката или всяко друго обстоятелство, свързано с изпълнението на поръчката. За определяне на съответното значение на тези фактори се прилагат следните критерии:

- ▶ целите, инвестиционната политика и специфичните рискове за КИС, както са посочени в проспекта, в правилата на фонда, както и инвестиционните ограничения свързани с индивидуалното управление на портфейли;
- ▶ характеристиките на поръчката;
- ▶ характеристиките на финансовите инструменти, предмет на поръчката;
- ▶ характеристиките на местата за изпълнение, към които може да бъде отнесена поръчката.

12. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) Оценката за най-добро изпълнение на поръчки за сметка на КИС/Клиентите не се обвързва единствено с определянето на най-добрата цена за КИС/Клиентите, но и с всички други посочени по-долу фактори. Ако за дадена сделка с финансови инструменти се установи, че не е сключена на най-добрата възможна цена, предлагана на пазара към момента на сключването ѝ, това не означава нарушаване на изискването за най-добро изпълнение на нареждане.

13. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) При оценка от страна на „ОББ АМ“ на изпълнението на нареждане за сметка на КИС/Клиентите при най-добри условия за тях се взимат под внимание комплексното въздействие на следните фактори:

- ▶ **Пазарната цена на финансовия инструмент** – „ОББ АМ“ взема предвид механизмите за ценообразуване на местата за изпълнение на поръчки с предмет финансовите инструменти, за да определи кое място е най-благоприятно по отношение на цената.
Цената обикновено зависи от броя на участниците на пазара, от поведението на маркет-мейкърите (ако има такива) и организацията на фондовата борса, на която се търгуват съответните финансови инструменти.
Цената на финансовите инструменти, преценена заедно с разходите по изпълнение на всяко нареждане за сметка на Клиент, се счита от „ОББ АМ“ за най-важния фактор ако Клиентът е категоризиран като непрофесионален. Този фактор се счита за определящ при избора на място за изпълнение на Клиентските нареждания;
- ▶ **Транзакционните разходи, свързани с изпълнението на поръчката** (комисиони и други такси) – „ОББ АМ“ оценява разходите, свързани с поръчки за сметка на КИС/Клиентите и изпълнява нареждания приоритетно чрез трети лица, които предлагат най-добри условия по отношение на разходите за изпълнение. Спазването на предходното изречение се осъществява без това да става за сметка на качеството на предлаганите от трети страни услуги. Разходите, свързани с изпълнението, включват всички разходи, които са пряко свързани с изпълнението на нареждането, включително такси за място на изпълнение, такси за клиринг и сетълмент, както и други такси и възнаграждения, платими на трети лица, обвързани с изпълнение на нареждането.
- ▶ **Бързината или скорост на изпълнението** - От бързината на изпълнението на подадените нареждания зависи и цената на финансовите инструменти. Скоростта на изпълнение на даден регулиран пазар или многостранна система за търговия се определя до голяма степен от вида на пазарния модел (т.е. организацията на търговията на съответния пазар, определени в правилата му и приложимото законодателство).
- ▶ **Възможността за пълно изпълнение и сетълмент** - „ОББ АМ“ преценява за всеки конкретен случай вероятността да бъде изпълнено подаденото нареждане.
- ▶ **Обемът и естеството на поръчките**, както и всички останали фактори, относими към изпълнението на нареждането - Обемът или броят на финансовите

инструменти на нареждането имат пряко отношение към цената на финансовите инструменти и разходите по сделката.

- ▶ **Вид и същност на нареждането** - „ОББ АМ“ преценява кой би бил най-добрият резултат за КИС/Клиента и преценява всички изброени фактори според същността и вида на нареждането - покупка, продажба, замяна, др.; лимитирано, пазарно, др.
- ▶ **Всякакви други фактори**, които са релевантни за изпълнение на нареждането за сметка на КИС/Клиента и постигането на най-добър резултат.

III. ОЦЕНКА НА КРИТЕРИИТЕ ЗА НАЙ-ДОБРО ИЗПЪЛНЕНИЕ

14. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) Като основни критерии за определяне на най-добрия резултат, „ОББ АМ“ приема цената на инструмента и разходите за изпълнение на нареждането.

15. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) В случаите, при които фактор за изпълнение на поръчката, различен от всички значими фактори е приет като приоритетен по отношение на дадена поръчка, тогава, съответната поръчка се изпълнява, съобразявайки се с този фактор.

16. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) Приоритетът на критериите по предходната глава, когато става дума за Клиенти по договори за индивидуално управление на портфейл, се различава в зависимост от категоризацията на клиентите или класовете на активите, попадащи в обсега и същите се оценяват като се вземат предвид следните критерии:

16.1. Характеристика на клиента в зависимост от категоризацията му като „Професионален“ или „Непрофесионален“;

16.2. Характеристика, спрямо клиентските поръчки, включваща:

- ▶ пазарна или лимитирана поръчка;
- ▶ размера на поръчката и вероятното ѝ отразяване на регулиран пазар.

16.3 (Изм. с решение от 13.03.2012г.) Характеристика на финансовите инструменти, предмет на конкретната поръчка:

- ▶ Финансови инструменти, търгувани на „Българска Фондова Борса – София“ АД (БФБ) – акции, облигации, дялове/акции на колективни инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране, компенсаторни инструменти. Сделките с финансови инструменти на БФБ представляват покупко-продажба на борсово търгувани компании по време на борсовата сесия, като страните по сделката придобиват всички права и задължения по финансовите инструменти. Прехвърлянето (сетълментът) на книжата се извършва от „Централен депозитар“ АД в срок от 2 работни дни след датата на сключване на сделката;
- ▶ Финансови инструменти, търгувани на международни финансови пазари – акции, облигации, деривативни финансови инструменти;
- ▶ Деривати, търгувани, както на Регулиран пазар, така и извънборсово;
- ▶ Структурирани финансови инструменти.

16.4. Характеристика на местата за изпълнение на поръчките към които съответните такива са относими :

- ▶ Качество на изпълнение на съответната поръчка, както и възможностите да се предостави максимално добър резултат на регулярна база;
- ▶ Ликвидност на мястото за изпълнение на поръчката.

IV. ОЦЕНКА НА ФАКТОРИТЕ ЗА НАЙ-ДОБРО ИЗПЪЛНЕНИЕ

17. Приоритетът на различните фактори се различава, съобразно критериите по т. 16 от предходната глава.

17.1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА КЛИЕНТА:

17.1.1. Непрофесионални клиенти:

„ОББ АМ“ приема като основен фактор крайното разглеждане на изпълнението на поръчката и определя възможно най-добрия резултат от гледна точка на фактора, който представлява цената на съответния финансов инструмент и всички такси относими към изпълнението на поръчката на съответното място за изпълнение, включващи всички транзакционни разходи относими към изпълнението на поръчката като: такси на съответния пазар, такси по клиринг и сетълмент, както и всички други такси платими към трети страни.

В случаите, при които финансов инструмент се търгува на повече от един пазар и когато всеки един пазар осигурява най-добър резултат на база всички определящи фактори, „ОББ АМ“ взема предвид останалите фактори, за осигуряване на възможно най-добър резултат за клиентите си.

17.1.2. Професионални клиенти:

В отношенията си с Професионални клиенти, „ОББ АМ“ разглежда като приоритетен факторът, касаещ цената, относимите такси, както и скоростта и пълнотата на изпълнение на поръчката.

17.2. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОРЪЧКАТА:

17.2.1. „ОББ АМ“ взема предвид характеристиките на поръчките, във връзка с очертаването на относимите фактори за най-добро изпълнение.

17.2.2. Големи транзакции, оказващи въздействие на пазара на финансови инструменти и/или надвишаващи наличната ликвидност на пазара на финансови инструменти, възможността за частично или пълно изпълнение и сетълмент на поръчката, формират най-важните фактори за най-добро изпълнение.

V. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

18. „ОББ АМ“ се съобразява с видовете финансови инструменти с цел дефиниране на относимата важност на факторите за най-добро изпълнение.

19. По отношение на финансови инструменти, търгувани на регулирани пазари, където е налице ликвидност, както и пазарна (публично достъпна) цена, „ОББ АМ“ приема като най-важен фактор за изпълнение цената на съответния инструмент, както и разходите, свързани с изпълнение на поръчката.

20. По отношение на продукти, търгувани извън регулирани пазари (фючърси, опции и т.н.), за които не е налице пазарна (публично достъпна) цена, „ОББ АМ“ приема възможността за частично или пълно изпълнение и сетълмент на поръчката като най-важен фактор за изпълнение.

21. По отношение на продукти придобити от „ОББ АМ“ за сметка на клиент и за които Дружеството действа като насрещна страна, „ОББ АМ“ предоставя, при поискване от клиента, цялостната налична информация получена от страната разработила съответния продукт.

21.1. Акции

21.1.1. Същност: Ценни книжа изразяващи правото на собственост на притежателя на акции върху част от собствеността на акционерното дружество.

21.1.2. Доходност: Притежателят на акции получава доход под формата на дивидент и/или капиталова печалба/загуба (разликата между покупната и продажната стойност на съответната акция).

21.1.3.Риск:

- ▶ **Макроикономически риск** – Това е рискът от загуба поради влошаване на макроикономическата стабилност и политическа обстановка в страната. Проявлението на този риск зависи от редица фактори, като режим на управление, политическа структура и принципи, монетарна и фискална политика на правителството, инвестиционен климат в страната, влияние на международни събития и др.
- ▶ **Пазарен риск** – Определя се както от цялостното политическо и икономическо развитие на страната така и от развитието на сектора, в който оперира емитента, неговата финансова стабилност и перспективи за растеж и развитие. Съществена роля за пазарния риск играят и очакванията на инвеститорите за бъдещото развитие на страната, отрасъла и/или фирмата. Акциите се характеризират със значително по-висок пазарен риск, в сравнение с този на облигациите.
- ▶ **Лихвен риск** – Лихвеният риск е свързан с вътрешната монетарна политика на държавата, равнището на лихвите в страната, общото икономическо развитие и състоянието на международните фондови пазари.
- ▶ **Ликвиден риск** – Ликвидният риск зависи от степента на активна търговия с дадената ценна книга и зависи от вида ценна книга и пазарите, на които се търгува.
- ▶ **Отраслов риск** – Това е рискът, свързан с развитието на сектора, в който оперира компанията. Положителни или отрицателни тенденции в определения отрасъл неминуемо ще имат отражение върху стойността на акциите на емитента, опериращ в този отрасъл.
- ▶ **Фирмен риск** – Фирменият риск е свързан с естеството на дейността на дружеството и неговите индивидуални характеристики.
- ▶ **Валутен риск** – Това е рискът от промяна в стойността на ценна книга, чиято деноминация е във валута различна от референтната валута, в следствие промяна в курса между двете валути.

2.1.2. Държавни ценни книжа (ДЦК)

21.2.1. Същност: Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от българската държава.

21.2.2. Доходност: Носят доход под формата на лихва, която инвеститорът получава на определена дата или през определен период от време плюс номинална стойност на ценната книга, която се изплаща от емитента на датата на падежа или капиталова печалба/загуба, в случай че инвеститорът продаде ценната книга преди настъпване на падежа ѝ.

21.2.3.Риск:

- ▶ **Кредитен риск** - Характеризират се с много нисък кредитен риск, поради високия кредитен рейтинг на емитентите им. Държавата като емитент на дълг се ползва с най-голямо доверие от инвеститорите в сравнение с другите издатели на облигации поради нищожния риск от фалит и изпадане в състояние на невъзможност да обслужва задълженията си.
- ▶ **Ликвиден риск** - Ликвидният им риск е незначителен, тъй като те са сред най-ликвидните финансови инструменти, търгувани на българския финансов пазар.
- ▶ **Пазарен риск** - Този риск се определя от лихвената политика на държавата, водената от Министерство на финансите фискална политика, цялостното развитие на икономиката и вътрешния капиталов пазар и състоянието и тенденциите на международните финансови пазари. Цените на държавните ценни книжа се променят главно в резултат на измененията на **лихвените проценти**.

21.3. Общински облигации

21.3.1. Същност: Това са дългови ценни книжа, издадени от общини.

21.3.2. Доходност: Носят доход под формата на лихва, която инвеститорът получава на определена дата или през определен период от време плюс номиналната стойност на ценната книга, която се изплаща от емитента на датата на падежа или капиталова печалба/ загуба в случай, че инвеститорът продаде ценната книга преди настъпване на падежа ѝ.

21.3.3.Риск:

- ▶ **Кредитен риск** - Те носят по-висок кредитен риск от държавните ценни книжа и по-малък кредитен риск от корпоративните облигации. Рискът на общинските облигации се определя от общото състояние на икономиката на общината и успешното управление на инвестиционни проекти.
- ▶ **Ликвиден риск** - Въпреки, че определени банки поддържат постоянни котировки купува/продава за общински облигации, те се характеризират с по-висок ликвиден риск от държавните ценни книжа, поради липсата на достатъчно развит капиталов пазар в страната.
- ▶ **Лихвен риск** - Поради по-високия кредитен риск на общинските облигации в сравнение с държавните ценни книжа, обикновено цената на общинските облигации се променя в по-голяма степен при промяна на *лихвените равнища* в страната.

21.4. Корпоративни облигации

21.4.1. Същност: Това са дългови ценни книжа, издадени от фирми.

21.4.2. Доходност: Носят доход под формата на лихва, която инвеститорът получава на определена дата или през определен период от време плюс номиналната стойност на ценната книга, която се изплаща от емитента на датата на падежа или капиталова печалба/ загуба в случай че инвеститорът продаде ценната книга преди настъпване на падежа ѝ.

21.4.3. Риск:

- ▶ **Кредитен риск** - Техният *кредитен риск* е по-висок от този на общинските облигации, поради по-голямата вероятност от влошаване на кредитното качество на емитента. Кредитният риск, свързан с инвестирането в корпоративни облигации, е силно индивидуален в зависимост от емитента, параметрите на конкретната емисия и наличието на обезпечение или гаранция.
- ▶ **Ликвиден риск** - *Ликвидният риск* зависи и от степента на активна търговия с дадената ценна книга и е строго индивидуален за различните емисии корпоративни облигации. При закупуване на облигации с активен вторичен пазар, този риск може да бъде минимизиран.
- ▶ **Лихвен риск** - Цените на корпоративните облигации са най-чувствителни към промяната на *лихвените равнища*. Лихвеният риск е свързан главно с вътрешната монетарна политика на държавата на емитента, равнището на лихвите в страната на емитента, както и общото икономическо развитие и състоянието на международните дългови пазари.

21.5. Ипотечни облигации

21.5.1. Същност: Дългови ценни книжа, обезпечени с недвижимо имущество.

21.5.2. Доходност: Носят доход под формата на лихва, която инвеститорът получава на определена дата или през определен период от време плюс номиналната стойност на ценната книга, която се изплаща от емитента на датата на падежа или капиталова печалба/ загуба в случай че инвеститорът продаде ценната книга .

21.5.3. Риск:

- ▶ **Кредитен риск** – Кредитният риск на ипотечните облигации е по-нисък от този на корпоративните облигации и е свързан с кредитния риск на банката-емитент, както и с обезпечението по ценните книги. Регулирането на този вид облигации със специален закон определя по-ниското ниво на риск поради поставянето на определени изисквания към основното и допълващото обезпечение по отношение на типа имоти, рисковата класификация на отпуснатите кредити, необремененост с тежести, срочност, ликвидност на заместващото обезпечение и др.
- ▶ **Лихвен риск** – Ипотечните облигации са свързани с по-висок лихвен риск, отколкото при държавните ценни книжа. В сравнение с обикновените корпоративни облигации обаче този риск е по-нисък поради по-ниския кредитен риск.
- ▶ **Ликвиден риск** - Пазарът на ипотечни облигации е по-слабо ликвиден от този на ДЦК, но поради наличието на първокласно обезпечение и специална нормативна база крие значителен потенциал за развитие.

- **Пазарен риск** – Пазарният риск на ипотечните облигации се влияе от същите фактори като тези при държавните ценни книжа.

Фактори, оказващи влияние върху риска от инвестиции в облигации:

Степента на чувствителност на облигациите към лихвен риск зависи и от **остатъчния срок до падежа** и **вида на купона** на облигацията.

Облигациите с плаващ лихвен купон се характеризират с незначителен риск от понасяне на загуби в резултат промяната на лихвените проценти.

Облигациите с фиксиран купон носят по-висок риск и съответно по-висока доходност.

Облигациите с нулев купон са носител на най-висок кредитен и лихвен риск. Дългосрочните облигации се характеризират с по-висок риск и респективно по-висока доходност от краткосрочните.

21.6. Валутен форуърд

21.6.1. Същност: Споразумение за бъдеща покупка или продажба на валута по валутен курс договорен към момента на сключване на сделката, но с доставка на определена бъдеща дата по договорения форуърден курс.

21.6.2. Доходност: Печалбата или загубата по сключения форуърден контракт се определя от разликата между договорения форуърден курс и пазарния валутен курс на съответната валута.

21.6.3. Риск:

- **Кредитен риск от контрагента** – рискът от загуби поради невъзможност на контрагента по форуърдната сделка да посрещне задължението си по нея.
- **Пазарен риск** – рискът от реализиране на загуби поради спад на курса на закупената валута под договорения форуърден курс или нарастване курса на продадената валута над договорения форуърден курс.

21.7. Валутен суап

21.7.1. Същност: Договор за размяна на сума в един вид валута с друга валута с договореност за обратната им размяна на определена бъдеща дата и при предварително договорен валутен курс.

21.7.2. Доходност: Положителната или отрицателната разлика между пазарен и договорения валутен курс формира печалбата или загуба за страните по договора.

21.7.3. Риск:

- **Кредитен риск от контрагента** – рискът от неизпълнение на задълженията на насрещната страна по сделката.
- **Валутен риск** – рискът от промяна на валутния курс на валутите по сделката.

21.8. Валутна опция

21.8.1. Същност: Купувачът на валутната опция има правото, но не и задължението да закупи или продаде определена валута по предварително уговорен валутен курс (цена на упражняване) на определена дата или всеки ден до настъпване на дадена бъдеща дата.

21.8.2. Доходност: Купувачът може да упражни опцията в случай на благоприятно движение на валутния курс и да реализира печалба от разликата между пазарния и договорения валутен курс, коригирана с платената премия (цената на опцията).

21.8.3. Риск:

- **Кредитен риск от контрагента** – рискът от неизпълнение на задълженията на насрещната страна по сделката.
- **Валутен риск** – риск от промяна на курса на валутата, представляваща базов актив по опционния контракт.
- Максималната загуба на купувача на опцията се равнява на платената премия (цената на опцията).

21.9. Репо сделки

21.9.1. Същност: Правата репо сделка представлява продажба на ценна книга с уговорка за обратното и изкупуване на падежа по предварително определена цена.

Обратната репо сделка представлява покупка на ценна книга и нейната продажбата по договорена цена на определена дата.

21.9.2.Доходност: Договореният лихвен процент по репо сделката е разход за купувача на право репо и приход за купувача на обратно репо.

21.9.3.Риск:

- ▶ **Кредитен риск от контрагента** – рискът от неизпълнение на задълженията на насрещната страна по сделката. В случай на неплатежоспособност на купувача на право репо, кредиторът може да продаде ценната книга, предоставена като обезпечение по сделката в деня на падежа, за да удовлетвори своето вземане.
- ▶ **Пазарен риск** – рискът от обезценка на получените парични средства по правата репо сделка в случай че се използват за финансиране на почувствителни позиции или обезценка на ценната книга, получена по обратната репо сделката. Ако от момента на изплащане на паричните средства, стойността на ценната книга, послужила за обезпечение по сделката намалява, кредиторът/купувачът на обратно репо е изложен на риск от загуба. За намаляване на този риск, пазарната цена на обезпечението се изчислява от кредитора, като се коригира с определен дисконт.
- ▶ **Операционен риск** – Не съществува риск от реализиране на загуби, поради невъзможност за осъществяване на ефективен контрол над ценните книжа, служещи за обезпечение по сделката. Този риск е минимизиран, тъй като ценните книжа служещи като обезпечение по репо сделката, се съхраняват при кредитора.

21.10. Взаимни фондове – колективни инвестиционни схеми

21.10.1. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) Същност: Колективната инвестиционна схема е предприятие за колективно инвестиране, което отговаря на следните условия:

- единствената му цел е колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа или други ликвидни финансови активи по чл. 38, ал. 1 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ), на парични средства, набрани чрез публично предлагане, и действия на принципа на разпределение на риска;

- дяловете му са безналични и подлежат на обратно изкупуване, пряко или непряко, на база нетната стойност на активите му при отправено искане от страна на притежателите на дялове.

Колективната инвестиционна схема се учредява като договорен фонд или като инвестиционно дружество.

21.10.2.Доходност: Носят дивидентен доход и доход под формата на капиталова печалба/загуба – разлика между покупната и продажната стойност на закупените акции или дялове. Разходите по управлението на активите на взаимния фонд се изчисляват като процент от управляваните активи.

21.10.3. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) Риск:

- ▶ **кредитен риск от контрагента / риск от неизпълнение** - рискът от неизпълнение на задължението на взаимния фонд да изкупи обратно във всеки един момент емитираните от него дялове.
- ▶ **Ликвиден риск** – рискът от реализиране на загуби поради невъзможност да се продаде даден актив на стойност близка до справедливата му при нужда от ликвидни средства за покриване на краткосрочни задължения. Този риск при инвестициите във взаимни фондове е силно минимизиран, тъй като те се считат за високо ликвиден финансов инструмент, поради задължението на фонда да изкупува обратно във всеки един момент емитираните от него акции/дялове.
- ▶ **Други рискове** – всички рискове, свързани с инвестицията в отделните видове инструменти в портфейла на фонда.
- ▶ За разлика от инвестицията в акции на точно определен емитент, закупуването на дял от взаимен фонд носи **по-нисък риск**, поради професионалното управление на инвестицията и минимизирането на несистематичните рискове чрез диверсификация.

VI. ХАРАКТЕРИСТИКА НА РИСКОВИТЕ ФАКТОРИ **(Нов, с решение от 13.03.2012г.)**

22. Управление на риска:

► „ОББ АМ“ разполага с изградена и функционираща система за управление на риска, което е от ключово значение за осъществяване на дейността на дружеството. Такава е налице предвид разпределението на задълженията свързани с управлението на риска, съгласно вътрешноорганизационната структура на „ОББ АМ“;

► Служителите, изпълняващи функции свързани с поемането и управлението на риск, са запознати с отговорностите си, свързани с установяването и отчитането на съответните рискове и с други задължения в рамките на организацията и свързаните с тях отговорности.

► Действията свързани с управлението на риска (напр. отговорности, рисков толеранс и рисков апетит, и т.н.) се документират и актуализират по подходящ начин.

► Нивото на рисковете, които „ОББ АМ“ може да поеме, е ограничено и от регулаторната рамка. Заради специфичния характер на дейността на КИС и на икономическата среда, измерването на риска се преразглежда редовно и задълбочено. „ОББ АМ“ определя лимити за кредитен, ликвиден и пазарен риск, както и други ограничения за рисковете, които отговарят на общия рисков апетит и рисков толеранс на институцията, дори и в периоди на влошена икономическа среда.

► „ОББ АМ“ е създадо Отдел „Управление на риска“, който отговаря за изпълнението на функцията по управление на риска в рамките на цялото дружество и осъществяваната от него дейност и координира дейността на другите отдели, доколкото е свързана с управлението на риска.

► Ръководителят на Отдел „Управление на риска“ е достатъчно независим, за да заема отговорна позиция и да може да участва в процеса на вземане на решения в „ОББ АМ“, вкл. като блокира някои от тях. Позицията на Ръководителя на отдел „Управление на риска“ в рамките на „ОББ АМ“ му позволява да комуникира директно с управителния орган на дружеството, както и с останалите служители на „ОББ АМ“.

► Вътрешните процедури и информационните системи на УД са съвместими и достатъчно надеждни, за да позволяват откриването, общото измерване и цялостното наблюдение на всички източници на относими рискове.

23. Рискове, оказващи влияние върху инвестициите във финансови инструменти:

23.1. пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

а) лихвен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради изменение на нивото на лихвените проценти;

б) валутен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или евро;

в) ценови риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени;

г) ликвиден риск - рискът от реализиране на загуби поради невъзможност да се продаде даден актив на стойност близка до справедливата му при нужда от ликвидни средства за покриване на краткосрочни задължения.

23.2. кредитен риск - възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Разграничаваме следните видове кредитен риск:

а) кредитен риск от контрагента / риск от неизпълнение - вероятността насрещната страна по финансова сделка да не изпълни своите договорни задължения.

б) инвестиционен кредитен риск - рискът от загуба поради намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради кредитно събитие при

емитента на този инструмент. Кредитното събитие може да бъде обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, значителна промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др.

в) остатъчен риск - рискът, който остава, ако признатите техники за редукция на кредитния риск покажат по-ниска ефективност от очакваната.

23.3. операционен риск – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително правен риск;

23.4. риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област.

23.5. информационен риск - рискът от реализиране на загуби поради неправилно инвестиционно решение в резултат на неравностоен достъп до данни за емитента на дадена ценна книга, забавяне на съществена информация за него, нейното частично разкриване или некоректно представяне.

23.6. политически риск - вероятността от загуба в резултат на водената от правителството икономическа политика и евентуални промени в законодателството, оказващи влияние върху инвестиционния климат.

23.7. макроикономически риск - вероятността от настъпване на преки загуби за инвестиционния посредник поради резки колебания и негативни тенденции в макроикономическата среда.

23.8. инфлационен риск - вероятността от намаление на покупателната сила на местната валута и съответно от повишение на общото ценово равнище в страната и реализиране на загуби поради обезценка на активите, деноминирани в лева.

23.9. отраслов риск - това е рискът от реализиране на загуба, поради отрицателни тенденции в развитието на определения отрасъл, в който оперира компанията.

23.10. фирмен / специфичен риск – рискът, свързан с естеството на дейността на дружеството и неговите индивидуални характеристики. Той се обуславя от финансовото състояние, бизнес стратегия и управленски ресурс на компанията, както и от бъдещите перспективи за развитие и растеж на дружеството.

24. Рискове при използването на деривативни финансови инструменти. Освен горепосочените пазарен, кредитен и ликвиден риск, дериватите носят и допълнителни, специфични за тях рискове. **Управленски риск.** Деривативните финансови инструменти са силно специализирани инструменти, чието използване изисква разбиране както на базовия актив, така и на механизма на действие на самия дериват. Сложността на деривативните финансови инструменти изисква адекватни средства за наблюдение на сделките с тях, анализ на специфичните рискове и способност да се прогнозира цените. **Риск на лостовия ефект.** Неблагоприятна промяна в цената на базовия актив, курс или индекс може да доведе до загуба на сума, по-голяма отколкото е инвестирана в деривата. Някои деривативни финансови инструменти имат потенциал за неограничена загуба. Съществува също и **Риск от погрешно оценяване на деривата.** Много от дериватите са сложни инструменти и често оценката им е субективна. Вследствие на това инвеститорът може да претърпи загуби при покупка на надценени деривативни финансови инструменти. В заключение, използването на деривати може не винаги да е успешно.

VII. ХАРАКТЕРИСТИКА НА МЯСТОТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

25. Изпълнението на поръчката може да варира в зависимост от мястото на изпълнение. Изборът на места за изпълнение на поръчката може да засегне начина, по който последната се изпълнява. Чрез настоящата политика, „ОББ АМ“ дефинира характеристиките на местата за изпълнение на поръчките където е налице възможност за постигането на максимално добър резултат от изпълнението им на регулярна база.

26. „ОББ АМ“ приема, че при нормални пазарни условия, характеристиките на местата за изпълнение на поръчките не ще окажат съществено влияние, свързано с изпълнението на поръчката.

27. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) В случаите, при които даден финансов инструмент е допуснат за търговия само на едно място за изпълнение, „ОББ АМ“ приема, че същият отговаря на най-добрите условия.

28. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) Ако финансови инструменти се търгуват на повече от един регулиран пазар или многостранна система за търговия, нареждането се изпълнява на това място, на което е възможно постигането на най-добър резултат, в полза на КИС/Клиента.

VIII. ПРИЕМАНЕ / ПРИКЛЮЧВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКИТЕ

29. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) Отношенията между „ОББ АМ“ и КИС/Клиентите се изграждат на основата на взаимно доверие, конфиденциалност на информацията и двустранна финансова изгода при спазване на нормативните изисквания.

30. „ОББ АМ“ изпълнява клиентски нареждания чрез трети страни, с които „ОББ АМ“ е в договорни отношения.

31. В случаите, при които „ОББ АМ“ изпълнява поръчка чрез трето лице, предприема всички необходими действия за осигуряване на най-добро изпълнение на съответното нареждане.

32. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „ОББ АМ“ редовно следи за изпълнението на настоящата политика от третите страни, с които дружеството е в договорни отношения и по-специално качеството на изпълнение от тяхна страна и при необходимост отстранява констатирани недостатъци.

33. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „ОББ АМ“ действа в най-добрия интерес на управляваните от него КИС, когато възлага на други лица изпълнението на поръчките от името на тези схеми при управлението на техните портфейли. „ОББ АМ“, при изпълнение на задължението по предходното изречение, предприема всички разумни действия да получи възможно най-добрия резултат.

34. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) При изпълнение на нареждане за сметка на КИС/Клиентите „ОББ АМ“ спазва ограниченията, забраните, изисквания и условията на приложимото законодателство, инвестиционните ограничения на КИС в съответствие с проспектите им, Общите си условия, приложими към договорите с клиенти и конкретния договор, включително като прилага мерки за изпълнение на нареждания в обективно възможните най-добри условия за КИС/Клиентите.

35. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „ОББ АМ“ приема и прилага процедури и мерки, които осигуряват надлежно, правилно и бързо изпълнение на сделките с активите в портфейлите на КИС/Клиентите. Процедурите и мерките отговарят на следните изисквания:

1. да гарантират, че изпълнените от името на КИС/Клиентите поръчки са надлежно и вярно вписани и разпределени;
2. да изпълняват последователно и надлежно сравними поръчки на КИС/Клиентите, освен ако това е трудно осъществимо поради характеристиките на поръчката или съществуващите пазарни условия или ако интересите на съответната схема изискват друго.
3. финансовите инструменти или парични суми, получени при сетълмент на изпълнени поръчки, се превеждат незабавно и точно по сметката на съответната КИС/Клиента.

36. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „ОББ АМ“ не може да злоупотребява с информацията, свързана с висящи (неизпълнени) поръчки на КИС/Клиента, и предприема всички разумни стъпки да предотврати злоупотребата с такава информация от страна на лицата, които работят по договор за него.

IX. КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДАНЯ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКИ

37. В случаите при които, Клиент на „ОББ АМ“ предоставя специфични инструкции, касаещи изпълнение на поръчка, „ОББ АМ“ ще се счита за овластено да предприеме всички необходими действия за постигането на най-добрия резултат от изпълнението ѝ, изпълнявайки я изцяло или частично в съответствие с конкретната инструкция или съответната част от нея.

X. ОБЕДИНЕНИЕ И РАЗДЕЛЯНЕ НА ПОРЪЧКИ (Нов, с решение от 13.03.2012г.)

38. „ОББ АМ“ може да обединява само нареждания за сметка на КИС/Клиентите, касаещи един и същ вид финансови инструменти и нареждания, които не се различават по своя вид и същност.

39. Допустимо е обединението на нареждания за сметка на КИС/Клиентите, чиято характеристика „количествено изпълнение“ е различна, т.е. нареждания които се изпълняват „частично“ с такива, които се изпълняват „изцяло“.

40. „ОББ АМ“ не може да изпълни поръчка на една КИС, обединявайки я с поръчка на друга схема, която управлява, или на друг клиент или с поръчка за своя собствена сметка, освен ако не са изпълнени следните условия:

1. да е налице малка вероятност обединението на поръчките да накърни интересите на която и да е КИС/Клиент, чиито поръчки ще бъдат обединени;
2. „ОББ АМ“ е приело и ефективно прилага политика за обединение и разпределяне на поръчките, която съдържа достатъчно конкретни правила за справедливото разпределяне на обединените поръчки, включително за това как обемът и цената на поръчките определят разпределянето и обработването в случаите на частично изпълнение.

41. В случаите, когато „ОББ АМ“ обединява нареждане за сметка на КИС/Клиентите с едно или повече други нареждания и така обединеното нареждане е изпълнено частично, то разпределя свързаните сделки - резултат от изпълнение на нареждането пропорционално.

42. Когато „ОББ АМ“ обединява поръчки за сметка на КИС/Клиентите със сделки за собствена сметка, дружеството разделя съответните сделки по начин, който не ощетява КИС или другите клиенти.

43. Когато „ОББ АМ“ обединява поръчка за сметка на КИС/Клиентите със сделка за собствена сметка и обединената поръчка е частично изпълнена, „ОББ АМ“ разделя съответните сделки на КИС или на другия клиент приоритетно, преди да раздели сделките за своя сметка.

44. „ОББ АМ“ прилага процедура за избягване на повторно разпределяне на сделки за собствена сметка, изпълнени съвместно с нареждания за сметка на КИС/Клиентите, когато това е във вреда на клиента.

45. В случаите, когато „ОББ АМ“ обединява нареждане за сметка на КИС/Клиентите със сделка за собствена сметка и така обединеното нареждане е изпълнено частично, то разпределя сделките за сметка на КИС/Клиентите приоритетно, преди да раздели сделките за своя сметка. Ако „ОББ АМ“ може обосновано да докаже, че без обединението не би могло да изпълни нареждането за сметка на КИС/Клиентите при такива изгодни за тях условия или че въобще не би могъл да го изпълни, то

може да разпредели сключената сделка пропорционално между себе си и КИС/Клиентите.

46. При условие, че нареждане за сметка на КИС/Клиентите е било изпълнено на по-благоприятна от определената цена, цялата изгода принадлежи на КИС/Клиентите.

47. „ОББ АМ“ ще избягва обединеното нареждане за покупка да бъде изпълнено на различна пазарна цена за различни части от общия обем на нареждането за сметка на КИС/Клиентите.

48. „ОББ АМ“ има право да обединява нареждания за сметка на КИС/Клиентите само ако те са лимитирани поръчки.

49. „ОББ АМ“ има право да обединява нареждания за сметка на КИС/Клиентите само ако ценните книжа се съхраняват при една и съща депозитарна институция.

XI. ТАКСИ, КОМИСИОННИ И ДРУГИ НЕПАРИЧНИ ОБЛАГИ **(Нов, с решение от 13.03.2012г.)**

50. „ОББ АМ“ действа честно, справедливо и професионално съгласно най-добрия интерес на КИС и клиентите по договори за индивидуално управление на портфейл и във връзка с дейностите по управление и администриране на инвестициите на съответната КИС/ Клиент няма да плаща или получава такса или комисионна, или да предоставя или получава непарични облаги, освен ако те са:

1. такса, комисионна или непарична облага, платена от или на съответните КИС/Клиент, или на лице от името на съответните КИС/Клиент, или получена от такова лице;

2. такса, комисионна или непарична облага, платена от или на трето лице, или получена от него, или лице, действащо от името на трето лице, когато са изпълнени следните условия:

а) съществуването, естеството и размерът на таксата, комисионната или облагата или когато размерът не може да бъде установен, методът за изчисляване на сумата, трябва да бъдат ясно оповестени на съответните КИС/Клиент по изчерпателен, точен и разбираем начин преди предоставянето на съответната услуга;

б) плащането на такса или комисионна или предоставянето на непарични облаги трябва да има за цел да подобри качеството на съответната услуга и да не възпрепятства спазването на задължението на „ОББ АМ“ да действа в най-добрия интерес на съответните КИС/ Клиент;

3. специфични такси, които са позволени или необходими за предоставянето на съответната услуга, включително попечителски такси, такси за сетълмент и обмяна на валута, регулаторни такси, данъци или правни хонорари, и които по своя характер не могат да доведат до конфликти на интереси със задълженията на „ОББ АМ“ да действа честно, справедливо и професионално в най-добрия интерес на съответните КИС/Клиент.

XII. МОНИТОРИНГ

51. (Изм. с решение от 13.03.2012г.) „ОББ АМ“ гарантира, че за всяка сделка, свързана с портфейла на КИС/Клиентите, незабавно се извършва запис на информацията, необходима за възпроизвеждане на подробностите по отношение на поръчката и на извършената сделка.

52. „ОББ АМ“ установява адекватен мониторинг по внедряването на политиката за най-добро изпълнение, в случаите при които получава, предава и изпълнява клиентски нареждания и установява случаите на отклонение.

53. Ефективността на настоящата Политика, се следи от портфолио мениджърите.

54. Портфолио мениджърът следи за качеството на изпълнението от страна на лицето, до което „ОББ АМ“ подава нареждания за изпълнение на взети от него решения за търговия с финансови инструменти за сметка на КИС/Клиент.

55. Всички отговорни структурни звена в „ОББ АМ“ поддържат съответните досиета, съдържащи документация, касаеща операциите с активи за всеки индивидуален клиент.

56. При констатиране на непълноти и/или необходимост от внасяне на промени в настоящата Политика, портфолио мениджърите уведомяват Съвета на директорите на „ОББ АМ“.

57. Съветът на директорите на „ОББ АМ“ преразглежда политиката веднъж годишно, а когато е необходимо и в по-малък период, когато са настъпили обстоятелства, които биха довели до невъзможност да продължи да предоставя възможно най-добрия резултат от изпълнение на клиентски нареждания.

XIII. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. „ОББ АМ“ предоставя на своите клиенти информация за прилаганата от дружеството Политика за действие в най-добър интерес преди сключването на Договор за управление на индивидуален инвестиционен портфейл по собствена преценка, без специални нареждания на клиента. Съществена част от настоящата политика е включена в Проспектите на управляваните от „ОББ АМ“ КИС, с цел на притежателите на дялове да бъде предоставена подходяща част, относно установената политика за най-добро изпълнение.

§2. (Изм. с решение от 28.02.2014г.) Настоящата Политика е на разположение на всички настоящи и потенциални клиенти и притежатели на дялове на КИС, управлявани от „ОББ АМ“ в централния офис на дружеството, както и на корпоративната интернет страница – www.ubbam.bg.

§3. „ОББ АМ“ публикува на корпоративния си сайт съобщение относно внесени изменения и допълнения в настоящата политика, с цел запознаване на клиентите и притежателите на дялове с тези промени.

§4. „ОББ АМ“ преглежда настоящата Политика ежегодно, както и при възникването на съществена промяна, която може да повлияе на способността на „ОББ АМ“ да продължи да получава възможно най-добрия резултат за съответните КИС/Клиенти.

§5. При наличие на противоречие между настоящата политика и нормативен акт уреждащ дейността на „ОББ АМ“, се прилагат разпоредбите на съответния акт, без да е необходимо незабавното изменение на политиката, освен в случаите при които съответният нормативен акт изрично не предвижда това.

§6. Настоящата политика е приета с Решение на Съвета на директорите на „ОББ АМ“ от 06.04.2009 г., отразено в протокол № 111, като влиза в сила от 07.04.2009 г. Политиката е изменена и допълнена с Решение на Съвета на директорите на „ОББ АМ“ АД, съгласно Протокол № 209/13.03.2012г. и Протокол № 271/28.02.2014г

КАТИНА ПЕЙЧЕВА
Изпълнителен директор

ИВАН КУТЛОВ
Прокурист